

боротьби зі злочинністю (NCA) Великобританії, ФБР та Управління боротьби з наркотиками (DEA) США.

Важливою є і роль інших міжнародних міжурядових організацій, насамперед Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).

Україна є членом Інтерполу з листопада 1992 року, прийнята до лав цієї організації на 61 Конгресі Інтерполу у м. Дакар [5].

Правоохоронні органи нашої держави здійснюють взаємодію із Інтерполом у рамках проведення спільних операцій, використовуючи інформаційну мережу останнього. У той же час, ми вважаємо, що серед недоліків цієї організації слід зазначити недостатній рівень захисту інформації, необхідність залучення у якості посередника Національного центрального бюро Інтерполу в Україні та досить тривалий термін передачі даних, що не є прийнятним при проведенні гострих оперативно-розшукових заходів. Це зумовлює необхідність використання у ході таких операцій двосторонніх контактів, або, за їх відсутності, можливостей інших правоохоронних органів, із якими є належний рівень довірчих стосунків.

Список використаних джерел

1. «Оргпреступность и коррупция в Украине: Корни, эволюция, причины» // Онлайн-конференция с народным депутатом Геннадием Москалем. – 23 января 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ostro.org/conferences/conference-342620/>.

2. Аркуша Л. Коррупция — элемент организованной преступной деятельности // Юридический вестник. – 2000. – № 2. – С. 118–121.

3. Кальман О. Взаємозв'язок організованої злочинності та корупції у сфері економіки // Вісник Академії правових наук. – Харків, 1997. – № 4. – С. 188–190.

4. Корж В. Характеристика корумпированных связей организованных преступных образований в сфере экономики // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 12. – С. 88–90.

5. Interpol.int [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.interpol.int/Member-countries/Ukraine>

Біленчук Петро Дмитрович,

професор кафедри цивільно- та кримінально-правових дисциплін Київського університету права Національної академії наук України, кандидат юридичних наук, доцент

КОРУПЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

Відомо, що ще в Національній антикорупційній стратегії на 2011–2015 роки було чітко вказано, що корупція в Україні набула ознак системного явища, яка поширює свій негативний вплив на всі сфери суспільного життя і таким чином, все глибше укорінюючись у повсякденному житті як основний, швидкий та найбільш дієвий

протиправний засіб вирішення питань, досягнення певних цілей. Це обумовлено тим, що масштаби поширення корупції загрожують національній безпеці України. Очевидно, що така криміногенна ситуація потребує негайного вжиття системних і послідовних заходів, які мають комплексний характер і базуються на єдиній Національній антикорупційній стратегії.

Світові аналітичні інституції засвідчують, що у минулому році Україна, як відомо, посіла 130 місце зі 180 країн у рейтингу-дослідженні Transparency International «Індекс сприйняття корупції». Очевидно, це не робить честі усім державницьким структурам і громадським організаціям, які очевидно неефективно здійснюють заходи з метою запобігання і протидії корупції в нашій державі.

Аналіз судової статистики щодо стану застосовуваних заходів запобігання і протидії корупційній злочинності в Україні свідчить, що сучасні реалії потребують негайної розробки і впровадження в Україні нової антикорупційної стратегії.

Це обумовлено тим, що в амбітній доктрині збалансованого стабільного розвитку «Україна 2030», яка розроблена провідними науковими інституціями нашої держави, визначено деталізований перелік основних шести гальмівних факторів, усунення яких створить передумови для економічного стрибка України з третього світу в перший.

Ці основні корупційні ризики на шляху до збалансованого стабільного розвитку України вказують на слабкі сторони національної економіки, які пов'язані з критичними чинниками її гальмування.

Відомо, що окрім критичного зменшення обсягів інвестицій, за форсайтними оцінками в доктрині збалансованого розвитку «Україна 2030» визначено критичні оперативні чинники, які сьогодні гальмують розвиток України. Такими гальмівними чинниками є наступні:

1. Втрати від військових дій на Сході та окупації Криму склали до 25% ВВП.

2. Частка тіньового сектора в національній економіці за експертними оцінками стабілізувалася на рівні 50-52%, хоча, за офіційними даними, у січні-вересні 2016 р. рівень тіньової економіки складав 35% ВВП.

3. Масштаби корупції, що пов'язані з тіньовою економікою, досягли 14% ВВП.

4. Застаріла й неефективна система пенсійного забезпечення спричиняє суттєвий негативний тиск на національну економіку: за перше півріччя 2016 р. видатки Пенсійного фонду України склали майже 13% ВВП (у 2015 р. – 13.4%).

5. Державний та гарантований державою борг України станом на 31 грудня 2016 р. досяг 71 млрд. дол., причому зовнішній борг складав майже дві третини – 64,3% від загальної суми державного та гарантованого державного боргу.

6. Енергоємність ВВП України перевищує середньосвітовий показник і показники розвинених країн. За даними Світового банку у

2014 р. на створення одного долара світового ВВП (за паритетом купівельної спроможності 2011р.) витрачалося 0,127 кг нафтового еквівалента, в Україні цей показник був у 2,35 разів вищий і становив 0,298 кг н.е. на один долар ВВП. Аналогічний показник у Польщі становив 0,101 кг н.е. / дол., у країнах Центральної Європи і Балтії – у середньому 0,105 кг н.е. / дол., у Франції – 0,098 кг н.е. / дол., в Японії – 0,093 кг н.е. / дол., у Китаї – 0,175 кг н.е. / дол., у США – 0,134 кг н.е. / дол.

Крім того за висновками експертів Всесвітнього економічного форуму який відбувся в Давосі серед основних шістнадцяти чинників гальмування соціально-економічного розвитку України, таких як злочинність і крадіжки, недостатній потенціал для інновацій, податкове регулювання, податкові ставки, доступ до фінансування, неефективна державна політика, інфляція, політична нестабільність тощо, найбільший негативний вплив на фактор зростання та розвитку України має корупція (The Global Competitiveness Report 2016-2017).

Це свідчить про те, що сукупний негативний вплив означених корупційних чинників на національну економіку спричиняє занепад у суспільстві, посилюючи ризик консервації України як сировинного придатку світової економіки.

Вище викладене дозволяє зробити наступні підсумки:

1. Корупція у сучасному світі перетворилась на таке соціальне явище, яке слід сприймати не просто як одне із неминучих супутніх цивілізації негативних явищ, а як соціальне зло, що тягне за собою реальну загрозу національній безпеці держави. Вона сьогодні стала глобальним викликом для всього людства.

2. Корупцію, як явище поки-що цілком переламати, викоренити практично неможливо. Можна досягти лише одного, а саме: зменшити обсяги корупції, змінити характер останньої, обмежити її вплив на соціально-економічні, політичні та інші процеси в суспільстві, мінімізувати наслідки корупційних діянь шляхом зміни концептуальних засад державної політики у сфері протидії корупції і насамперед зміни стратегічного напрямку в боротьбі з нею. Тобто мова може йти лише про максимальне обмеження її проявів, що й вдалося реалізувати уже сьогодні у розвинених демократичних країнах.

3. Корупцію неможливо розглядати без комплексного підходу, не враховуючи знання з багатьох наук: культурології, політології, соціології, економіки, філософії, психології, юриспруденції тощо.

4. Одним з загальних висновків аналітичного дослідження є визнання надзвичайної важливості проведення адміністративної реформи (реформи органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, реформи публічної служби, зміни процедур прийняття політичних рішень та впорядкування адміністративної процедури) для попередження корупції. Адже в першу чергу необхідно усунути умови для корупції, а не лише боротися з її наслідками. Не менш важливе значення для боротьби з корупцією має також судова реформа, яка сьогодні реалізується в Україні.